

Notat om transport af kalve

Indhold

RESUME	3
BAGGRUND	3
SÅDAN FOREGÅR TRANSPORTEN	4
RELEVANT LOVGIVNING VEDRØRENDE TRANSPORT AF KALVE	5
UDTALELSE FRA DET VETERINÆRE SUNDHEDSRÅD OM KALVETRANSPORTER	5
HOLLANDSK FORBUD MOD KALVETRANSPORTER	6
DOHRMANN RAPPORTEN OM KALVETRANSPORTER	6
RAPPORT FRA EYES ON ANIMALS OM TRANSPORT AF KALVE FRA IRLAND TIL HOLLAND	6
UNDERSØGELSE AF DANSKERES HOLDNING TIL KALVETRANSPORTER	7
DYRENES BESKYTTELSE MENER	7
FORSLAG TIL REVIDERET LOVGIVNING	8

RESUME

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at Danmark indfører forbud mod lange transporter af spædekalve.

Langt de fleste kalve, som fødes i danske malkekvægsbesætninger, bliver opfedet herhjemme, men antallet af eksporterede kalve har det seneste år været stigende. Spædekalve er ikke tilstrækkeligt udviklede til selv at kunne optage væske eller føde under transport og de risikerer derfor at blive udsat for både sult og tørst, især når de transporteres over lange afstande til f.eks. Belgien og Holland. I den nyligt udkomne EU rapport om beskyttelse af dyr under transport (Dohrmann rapporten), understreges de helt særlige dyrevelfærdsmæssige problemer ved transport af spæde kalve og der indstilles til, at lange transporter af denne dyregruppe helt forbydes.

Udover det stærkt problematiske ved selve transporten, bliver de fleste af kalvene sendt til opfedning under nogle forhold, som man ikke byder dyr i Danmark. Kalvene opstaldes i golde staldsystemer hvor de fodres med jernfattigt foder for at sikre, at kødet ikke udvikler normal rød muskelfarve, men bevarer et blegt udseende, som gør at kødet kan sælges som en særlig delikatesse.

I Transportforordningen er der hjemmel til at forbyde lange transporter af dyr, hvis dyrene ikke er egnede til den påtænkte transport.

Det er Dyrenes Beskyttelses opfattelse, at spæde dyr, som ikke selv er i stand til at opsøge og indtage væske, ikke er egnet til en påtænkt transport af mere end otte timers varighed.

Vi forslår derfor, at lange transporter af spædekalve forbydes, med henvisning til denne dyregruppes særlige behov og deraf følgende manglende egnethed til lange transporter.

BAGGRUND

Danmark eksporterede sidste år over 34 000 kalve. Det anslås, at mere end 95 pct. af dem er spædekalve, som sendes til opfedning i Holland eller Belgien, hvoraf to tredjedele går til førstnævnte og en tredjedel til sidstnævnte. Størstedelen af dyrene ender således på lange, opslidende transporter af mere end 8 timers varighed.

Stik imod kvægbrugets egen ambition lykkedes det ikke i 2018 at nedbringe eksporten af spædekalve. Fra et niveau på godt 30.000 eksporterede kalve i 2017 steg kalveeksporten med hele 14 procent til 34.271 kalve i 2018¹

Nye tal fra Landbrug & Fødevarer viser, at eksporten af spædekalve satte en femårig rekord i første kvartal af 2019 med 10.557 eksporterede spædekalve. Det er ca. 2.700 flere kalve end samme kvartal i de seneste fire år. Hvis eksporten i første kvartal fortsætter med

¹ Landbrugsavisen, 19. januar 2019

uformindsket styrke, kan årets samlede kalveeksport ende på flere end 40.000 kalve. [Kilde: <https://landbrugsavisen.dk/eksport-af-kalve-er-den-højeste-i-fem-år>]

Tyrekalve, af malkekvægsrace, har i Danmark kun en lille økonomisk værdi, og mange kalve eksporteres til Holland eller Belgien når de er ca. 14 dage gamle. I Holland er der udviklet en særlig nicheproduktion af "sødmælkskalve", en produktion af meget lyst kalvekød, som fremkommer ved, at dyrene fodres i cirka 6 måneder med mælk, små mængder grovfoder og kontrollerede mængder af jern. Denne ensidige fodring kan have helbredsmæssige konsekvenser, idet kalvene risikerer at udvikle kronisk jernmangel, som fører til nedsat vækst og aktivitetsniveau.

Spædekalve er motorisk ikke tilstrækkeligt udviklede til at kunne stå oprejst i længere tid under transport. De fleste vil således ikke fysisk være i stand til, mens bilen er i bevægelse, at bevæge sig hen til en evt. drikkeanordning – selv hvis de skulle være vidende om hvor denne befinder sig. Derudover kræver kalve en tilvænning til den aktuelle drikkeanordning og det er derfor ikke sandsynligt, at småkalve forstår at betjene vandventiler monteret i en lastbil. I Transportforordningen² er det fastlagt, at kalve, efter 9 timers transport, skal have en hvileperiode hvor de vandes og om nødvendigt fodres. Ud fra aktindsigter kan Dyrenes Beskyttelse konstatere, at transporter med flere hundrede kalve på lastbilen, bl.a. til Holland, gennemføres med et hvil på blot en time. Spædekalve er ofte ikke i stand til at drikke selv og som nævnt, slet ikke i stand til at benytte evt. drikkepipler. Hvis alle dyr skal have mulighed for at drikke, mens de opholder sig på bilen, vil det betyde, at hver enkelt kalv skal tilbydes vand med spand eller lignende, en procedure der umuligt kan gennemføres for flere hundrede dyr på bare en time. Vi formoder derfor, at mange spædekalve under transporten, som ofte varer op til 14-15 timer i ren køretid (her er transporten til og opholdet på samlestedet ikke medregnet), slet ikke har mulighed for at drikke under transporten og derfor udsættes for tørst, sult og dehydrering.

SÅDAN FOREGÅR TRANSPORTEN

Transporten af de mange tusinde spædekalve, som årligt sendes fra Danmark til Holland og Belgien, foregår typisk over samlesteder. Kalve afhentes enkeltvis på danske kvæggårde af lastbiler, som kører fra gård til gård, indtil alle dyr på ruten er afhentet. De første kalve kan således have stået længe på bilen når de sidste kalve afhentes. Herefter køres alle kalvene til samlestedet, hvor de aflæsses og, efter syning af embedsdyrlægen, sorteres og registreres af chaufførerne.

Kalvene skal ifølge lovgivningen have adgang til vand på samlestedet, og på nogle samlesteder tilbydes de også mælk.

Ifølge Transportforordningen (Kapitel 1, Artikel 2, r) kan samlestedet betragtes som afgangssted såfremt kørselsafstanden mellem pålæsningssted og samlestedet er under 100 km eller såfremt dyrene har været opstaldet på samlestedet i mindst 6 timer inden tidspunktet for afgang fra samlestedet.

² Rådets Forordning Nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter

Typisk anbringes kalvene derfor på samlestedet i mindst 6 timer, for at samlestedet, rent teknisk, kan regnes som afgangssted således, at hverken indtransporten til eller opholdet på samlestedet, skal medregnes i dyrenes transporttid.

Når alle kalve er ankommet og evt. har stået på samlestedet i min. 6 timer (der kan på dette tidspunkt være gået 10-12 timer siden de første kalve blev afhentet i besætningen) bliver dyrene igen læstet på lastbiler og kørt til slagtekalvebesætninger i Holland og Belgien.

Ud fra aktindsigt i returlogbøger for kalvetransporter til Holland og Belgien³, kan Dyrenes Beskyttelse konstatere, at lange transporter på op til 15,5 timer, gennemføres med en pause af blot en times varighed, og at der under "pausen" ofte foregår samtidig aflæsning af kalve.

RELEVANT LOVGIVNING VEDRØRENDE TRANSPORT AF KALVE

I Transportforordningens Bilag 1, kapitel 5, 1.4 er det fastlagt, at kalve efter 9 timers transport skal have en hvileperiode på *mindst* en time, hvor de vandes og om nødvendigt fodres, efter denne hvileperiode kan transporten fortsætte i endnu 9 timer.

Ifølge Transportforordningens artikel 3, er det forbudt at transportere dyr eller lade dem transportere under sådanne forhold, at de kan komme til skade eller blive påført unødigt lidelse.

Ifølge Transportforordningens Bilag 1, kapitel 1, må ingen dyr transporteres medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og alle dyr skal transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødigt lidelse.

UDTALELSE FRA DET VETERINÆRE SUNDHEDSRÅD OM KALVETRANSPORTER

Af udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd⁴ af 3. juni 2016 om fodring af ikke-fravænnede småkalve herunder i forbindelse med transport, fremgår det, at kalve i alderen 10 dage til 2 måneder skal fodres min. 2 gange i døgnet gennem hele aldersintervallet. Der skal udfodres minimum 3 liter mælk ved hver fodring og minimum 200 til 500 g fiberholdigt tørfoder om dagen. *Rådet finder, at dette krav også gælder på tidspunkter, hvor kalvene er underkastet en transport.*

Endvidere anføres det, at der til mælkefodringen skal benyttes pattespand, pattebar, mælkeautomat, narresut eller flydende sut i skål, spand etc., med en nippel, spand drikkekop etc. for hver kalv.

³ Dyrenes Beskyttelses aktindsigt hos Fødevarestyrelsen i returlogbøger for kalveeksporter til Holland

⁴ Udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd af 3. juni 2016 om fodring af ikke-fravænnede småkalve, herunder i forbindelse med transport

HOLLANDSK FORBUD MOD KALVETRANSPORTER

Holland gennemførte fra 2015-2017 et forbud mod lange transporter af spædekalve, netop med henvisning til dyrenes manglende mulighed for at drikke undervejs.

I 2017 blev transporterne genoptaget, angiveligt på betingelse af et krav om, at bilerne skulle være udstyret med drikkesutter.

Ifølge det oplyste, er transport af spæde gedekid stadig forbudt i Holland.

DOHRMANN RAPPORTEN OM KALVETRANSPORTER

Ifølge den netop offentliggjorte rapport om dyretransporter i EU⁵, udgør transporten af spædekalve et særligt dyrevelfærdsmæssigt problem. Rapporten anbefaler at transport af spædekalve helt forbydes, netop med henvisning til dyrenes meget lave alder og deres deraf følgende manglende evne til at optage væske under transporten.

Nedenstående anbefalinger og forslag er citeret fra rapporten:

”Recommendations: 41. Calls on the Member States to ensure that unweaned animals are unloaded for at least one hour so they can be supplied with electrolytes or milk substitutes and that they are not transported for more than eight hours in total;”

”Suggestions: 31. Notes that calves may be transported from 14 days of age; considers that it is impossible to meet the needs of very young animals during transport, including the natural need for calves to suckle from their mothers, and therefore calls on the Commission to put an end to this practice;”

RAPPORT FRA EYES ON ANIMALS OM TRANSPORT AF KALVE FRA IRLAND TIL HOLLAND

I en nyligt udkommet rapport fra dyreværnsorganisationen Eyes on animals⁶, beskrives og dokumenteres de belastninger som kalve under transport udsættes for. Organisationen har i marts 2019 fulgt transporter af kalve fra Irland til bl.a. Holland og konstaterer, at kalvene ikke har mulighed for at drikke af bilernes vandingssystemer, at hvilepauser ikke overholdes og at kalvene under transporten udviser en adfærd som er forenelig med stærk tørst.

⁵ REPORT on the implementation of Council Regulation No 1/2005 on the protection of animals during transport within and outside the EU(2018/2110(INI))

⁶ Investigation into the welfare conditions of young Irish calves exported via Cherbourg, France to EU countries, marts 2019

UNDERSØGELSE AF DANSKERES HOLDNING TIL KALVETRANSPORTER

Ifølge en undersøgelse udarbejdet af Epinion for Dyrenes Beskyttelse i perioden 22. februar til 28. februar 2019⁷, er 57 % af de adspurgte enige eller meget enige i udsagnet om, at spædkalve er for små til at blive transporteret så langt som til Holland og 51 % erklærer sig enige eller meget enige i, at det bør forbydes at transportere spædkalve til udlandet. 67 % af de adspurgte er enige eller meget enige i et udsagn om, at EU bør forbyde lange dyretransporter (over 8 timer).

Tabel 6: Tusindvis af danske spædkalve på ca. 2-3 uger bliver hvert år transporteret til Holland for at blive fedet op til slagtning. Spædkalvene sendes til Holland, fordi det er dyrt for de danske landmænd selv at fede spædkalvene op. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn:

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke	Total
Spædkalvene er for små til at blive transporteret så langt?	27 % (277)	30 % (299)	17 % (176)	3 % (30)	2 % (18)	21 % (210)	100 % (1010)
Det bør forbydes at transportere spædkalve til udlandet	25 % (252)	26 % (259)	23 % (228)	6 % (61)	3 % (29)	18 % (179)	100 % (1010)
I stedet for at blive transporteret til udlandet burde spædkalvene være hos deres mor?	27 % (275)	29 % (292)	22 % (218)	4 % (41)	2 % (23)	16 % (160)	100 % (1010)

DYRENES BESKYTTELSE MENER

Dyrenes Beskyttelse mener, at det er dyreværns-mæssigt uforvarligt at udsætte spædekcalve for lange transporter, idet dyrene ikke har mulighed for at optage tilstrækkeligt med væske eller føde under transporten, til at dække deres behov.

Vi mener desuden, at den nuværende transportpraksis kan være et brud på reglerne i Transportforordningen, idet vi vurderer, at det er umuligt, for en eller to chauffører, at sikre flere hundrede kalves behov for vand og mælk, under en pause af blot en times varighed. I Transportforordningen er der, som beskrevet, hjemmel til at forbyde lange transporter af spædekcalve, idet det er forbudt at transportere dyr, som ikke er egnede til den påtænkte transport.

Det er Dyrenes Beskyttelses opfattelse, at spæde dyr, som ikke er i stand til selv at opsøge og indtage væske, ikke er egnet til en påtænkt transport af mere end otte timers varighed.

Vi forslår derfor, som det gøres i Dohrmann rapporten, at lange transporter af spædekcalve forbydes, med henvisning til denne dyregruppes særlige behov og deraf følgende manglende egnethed til lange transporter på mere end otte timer.

Et sådant forbud vil svare til det danske forbud mod lange transporter af udsættersøer, hvor det er skrevet ind i Bekendtgørelse om beskyttelse af dyr⁸, at søer, som flyttes fra besætninger efter at have indgået i en produktion af smågrise, ikke anses for egnet til transporter på mere end otte timer.

⁷ Epinion for Dyrenes Beskyttelse

⁸ Bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport

FORSLAG TIL REVIDERET LOVGIVNING

Forslag til lovgivningstekst i Bekendtgørelse om beskyttelse af dyr, kap. 2, krav om transportegnethed:

”Kalve under to måneder anses ikke for egnede til transporter på mere end otte timer.”

DYRENES BESKYTTELSE

Dyrenes Beskyttelse
Buddingevej 308
2860 Søborg

Tlf. +45 3328 7000
db@dyrenesbeskyttelse.dk
dyrenesbeskyttelse.dk

